

αισθήματα που τον κάνουν να επιθυμεί διαιώνιση του προβλήματος γιατί αυτό εξυπηρετεί την ψυχροπολεμική αντιπαλότητα του σοβιετικού με το δυτικό στρατόπεδο⁵. Τη στιγμή που η Κυπριακή Δημοκρατία ζητούσε την υποστήριξη όλων των κρατών, και ειδικότερα των ΗΠΑ, για την υιοθέτηση καταδικαστικών ψηφισμάτων για την Τουρκία στη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, την ίδια ώρα η ίδια αρνείται να ψηφίσει παρόμοια καταδικαστικά ψηφίσματα για άλλες χώρες. Για παράδειγμα, το 1980, η Κύπρος απέχει από την ψηφοφορία στον ΟΗΕ σχετικά με τη Σοβιετική εισβολή στο Αφγανιστάν, ενώ δεν πράττει το ίδιο στην περίπτωση της εισβολής του Ισραήλ στο Λίβανο το 1982⁶. Το παράδειγμα αυτό θα χρησιμοποιηθεί αρκετά σε συζητήσεις που είχαν και με Αμερικανούς διπλωμάτες, Κύπριοι αξιωματούχοι, οι οποίοι δε χάνουν την ευκαιρία να τονίσουν ότι μια μέρα πριν την ψηφοφορία στον ΟΗΕ σχετικά με τη σοβιετική εισβολή στο Αφγανιστάν, το ΑΚΕΛ είχε δημόσια καλέσει τον πρόεδρο Κυπριανού να μην ξεχάσει αυτούς που υποστηρίζουν την Κύπρο στους διεθνείς οργανισμούς.

Η ελληνοκυπριακή πλευρά αναζητούσε λύση του κυπριακού αποκλειστικά μέσα στα πλαίσια των Ηνωμένων Εθνών, απορρίπτοντας κάθε αμερικανική ανάμειξη, παραβλέποντας το γεγονός ότι οι διάφορες προτάσεις των Ηνωμένων Εθνών ήταν στην ουσία αμερικανικά προϊόντα αφού οι διπλωμάτες του ΟΗΕ που ασχολούνταν με το κυπριακό προέρχονταν κυρίως από Δυτικές χώρες. Την ίδια στιγμή η συνεχής πρακτική της Κυπριακής

⁵ Βλ. Κεφάλαιο 3, σσ. 156-7. Βλ. επίσης συνέντευξη με πρώην διπλωμάτη του υπουργείου εξωτερικών που ζήτησε να κρατήσει την ανωνυμία του, Λευκωσία, 1 Δεκεμβρίου 2000

⁶ Η Κυπριακή Δημοκρατία καταδίκασε την εισβολή του Ισραήλ στο Λίβανο και διερευνούσε το ενδεχόμενο διακοπής των σχέσεων της με το Ισραήλ. Ελληνοαμερικανοί Γερουσιαστές με μήνυμα τους προς το πρόεδρο Κυπριανού σημείωναν την ανησυχία τους σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο. Συνέντευξη με πρώην διπλωμάτη του κυπριακού υπουργείου εξωτερικών που ζήτησε να κρατήσει την ανωνυμία του, Λευκωσία, 1 Δεκεμβρίου 2000. Για τις θέσεις των κυπριακών κομμάτων στο θέμα της εισβολής του Ισραήλ στο Λίβανο, βλ. *Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων, Δ' Βουλευτική Περίοδος-Σύνοδος Α'*, 14 Ιανουαρίου 1982.

Δημοκρατίας για προσφυγή στα Ηνωμένα Έθνη κάθε φορά που ο διάλογος έδειχνε να οδεύει προς αδιέξοδο αποτελεί απόδειξη έλλειψης προγραμματισμού αφού μέχρι και ο ίδιος γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών συμβούλευε, σε συγκεκριμένες περιόδους, τους Κύπριους αξιωματούχους να μην προχωρήσουν σε τέτοιες ενέργειες.

Την περίοδο διακυβέρνησης Κυπριανού, τόσο η ελληνοκυπριακή πλευρά, όσο και ο Ντενκτάς, αντιμετωπίζοντας τις διάφορες πρωτοβουλίες για επανέναρξη του διαλόγου ως παιχνίδι μηδενικού αθροίσματος δεν άφηναν καμιά ελπίδα εξεύρεσης λύσης του κυπριακού. Ειδικότερα η ελληνοκυπριακή πλευρά, που είχε το δίκαιο με το μέρος της, παρασυρόταν πιο εύκολα προς αυτή την κατεύθυνση και δεν αντιλαμβανόταν την μακροπρόθεσμη ζημιά που προκαλείτο. Ακόμη και στις ελάχιστες περιπτώσεις που ο Ντενκτάς «αναγκαζόταν» να ήταν λιγότερο αδιάλλακτος, η ελληνοκυπριακή πλευρά απέρριπτε αυτόματα τις όποιες πρωτοβουλίες, μη επιτρέποντας να ξεγυμνωθεί ο Ντενκτάς στα μάτια της διεθνούς κοινότητας. Ενδεικτικά είναι τα λόγια του Oliver Richmond, ο οποίος τονίζει ότι ο Ντενκτάς, γνωρίζοντας εκ των προτέρων ότι ο Κυπριανού επρόκειτο να απορρίψει συγκεκριμένες πρωτοβουλίες, δεν τοποθετήτο αμέσως στις διάφορες προτάσεις για να κινηθεί με ευελιξία και να τοποθετηθεί τελευταίος και μετά από την απόρριψη τους από τον πρόεδρο Κυπριανού⁷.

Όσον αφορά τα στοιχεία που αναφέρονται στο κρατικό επίπεδο, ιδιαίτερη μνεία θα πρέπει να γίνει στο προεδρικό σύστημα που λειτουργεί στην Κύπρο και το οποίο δεν επιτρέπει συνταγματικά στη Βουλή των Αντιπροσώπων να «ελέγχει» με οποιοδήποτε τρόπο την εκτελεστική εξουσία,

⁷ Βλ. Oliver Richmond, "Peacekeeping and Peacemaking in Cyprus, 1974-1994," *The Cyprus Review*, vol. 6, no. 2, Nicosia, Intercollege Press, σσ. 7-42.